

Fra god sårbehandling til den Beste sårbehandling

Lekneshagen Bofellesskap

Stine Johannessen

Lena Nybø

21.04.2016 / 03.05.2016

Vestvågøy kommune

PROSJEKTET

- Bakgrunn for prosjektet
- Målet
- Utførelsen av prosjektet

Risikovurdering av pasienter

- Bradenskala
- Akutt infeksjon eller akutt sykdom
- Pasienter, som har blitt mindre mobil
- Sengeliggende pasienter

Forebyggende tiltak

- Leiring, avlasting
- Madrasser
- Hudpleie
- Ernæring
- Smertebehandling

Typer trykkavlastende madrasser

- Madrasser fylt med luft, dynamiske og statiske
- Overmadrasser fylt med luft, dynamiske og statiske
- Overmadrasser i skum (oppdelt skum, eller kombinert med andre materialer)

Behandlingen er avhengig av
sår type
og
sårtilhelingstadium

Kroniske sår

(flere sårtilhelingsfaser oppstår samtidig,
Ingen sårheling i flere uker/måneder)

Trykksår

Arterielle sår

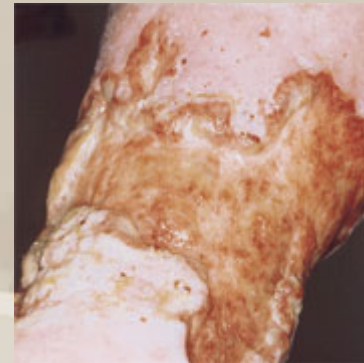
Hudavskrapning

Diabetiske sår

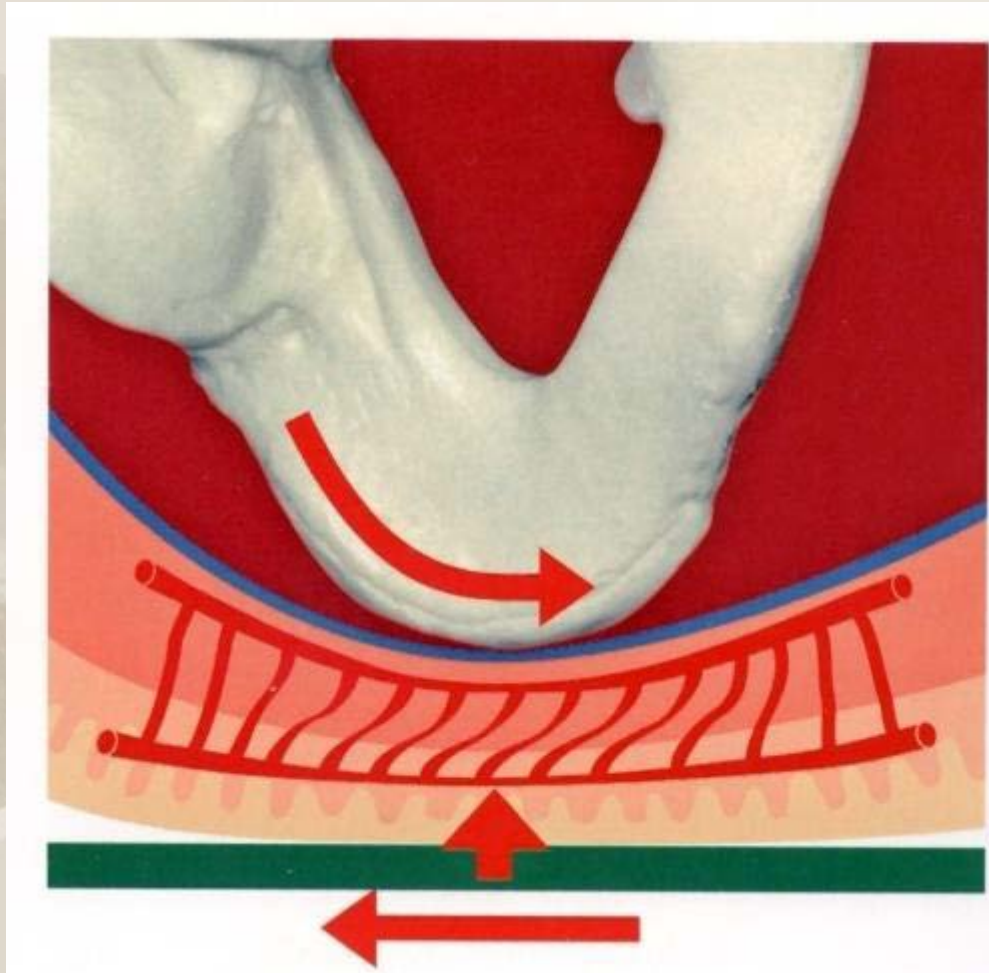

Venøse Sår

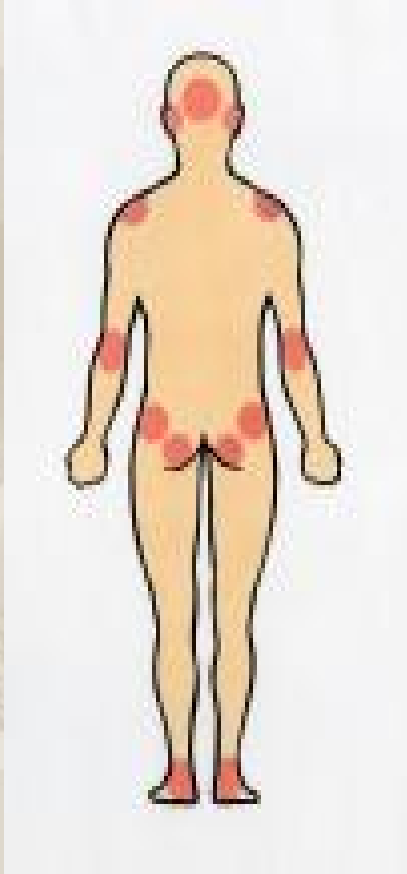

Krefter, som påvirker huden

- **Trykk** – trykket som virker nedover (tyngdekraft)
- **Skjærkrefter** – rivende, når en dyp vevs lag sklir mot overhuden
- **Friksjon** – gnidningsmotstand når en objekt glir mot et annet

Utsatte kroppsdeler

- Hvor huden ligger direkte mot skjellet uten polstring av muskler eller bindevev
- OBS: diabetisk sår er kun på føtter

Blodforsyning av huden

- Huden kan tåle fra minutter til flere timers redusert blodforsyning
- Dette er for eks. avhengig av tilstanden til huden, ernæringstilstand
- Ytre trykket er høyere enn kapillærtrykket (trykket i de små blodårene) ca. 8 mmHG.
- **TIPS:** derfor er det ca. 2 timers intervall med leiringsendring.

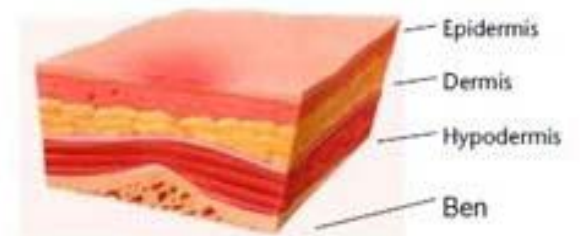
European Pressure Ulcer Advisory Panel (EPUAP) Verktøy for trykksårklassifisering – Norsk Versjon

(Tilpasset etter Scottish Adapted EPUAP Grading Tool)

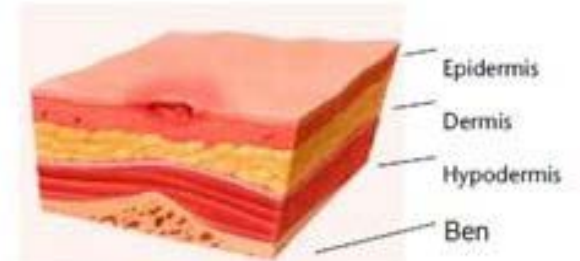
Kategori 1: Rødhet som ikke blekner ved trykk
Intakt hud med rødhet som ikke blakner ved trykk av et lokalisert område, vanligvis over et benfremspring

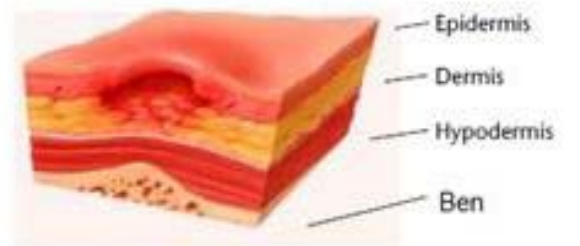
Skadet vevslag

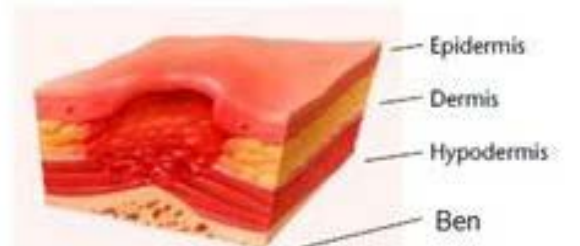
Kategori 2: Delvis tap av lærhud (dermis)
Delvis tap av dermid som ser ut som et overfladisk åpent sår med rød rosa sårbunn, uten dødt vev.

Kategori 3: Tap av hele hudlaget
Tap av hele hudlaget. Subkutant fett kan være synlig, men ben, sener eller muskler er ikke blottlagt. Dødt vev kan forekomme, men skjuler ikke dybden av vevstap. Kan inkludere underminering og tunneldannelse

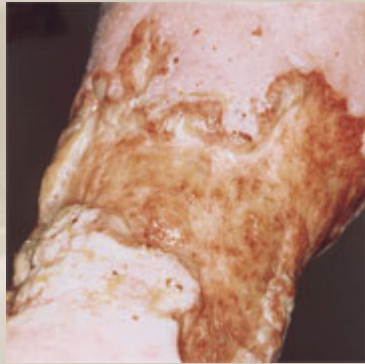
Kategori 4: Tap av alle vevslag
Gjennomgående tap av vev med blottlagt ben, sener eller muskulatur. dødt vev eller sårskorpe kan forekomme. Omfatter ofte underminering og tunneldannelse.

Trykksår

Venøse sår

- Venøse sår har dårlig drenasje av blod
- Stase i venoler (små vener)
- Lekkasje i kapillærer
- Ødem i hud og underhuden
- Dårlig næringstilførsel
- Stasedermatitt
- sårdannelse

Blandete arterielle / venøse sår

2 typer diabetiske sår

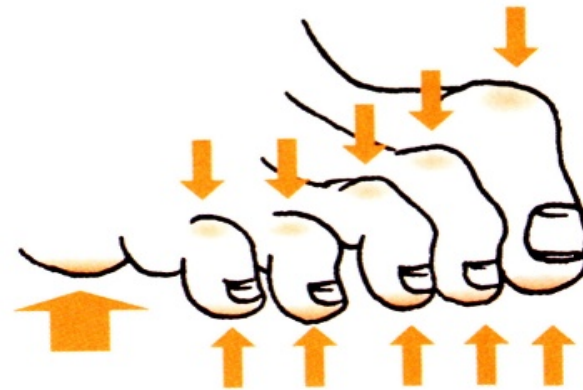
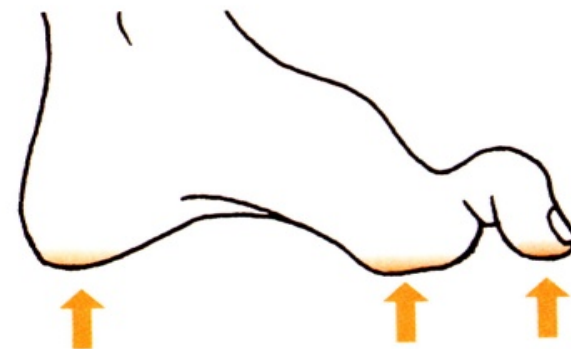
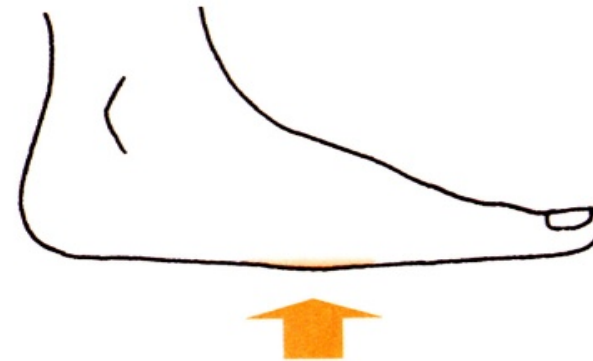
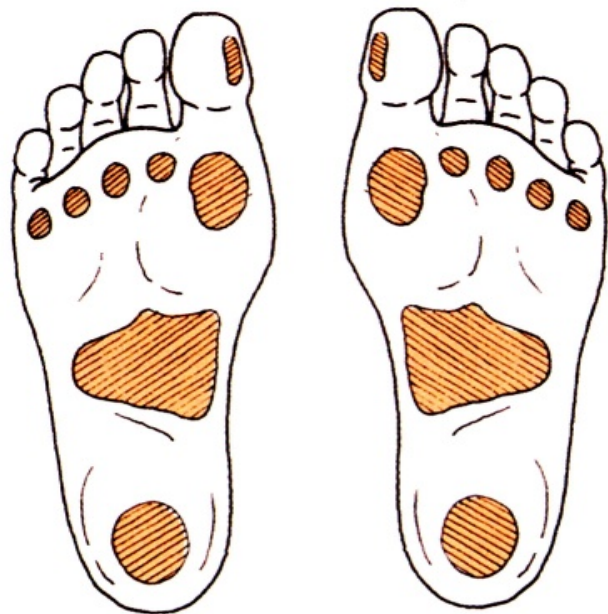
Nevropatiske Sår

Arterielle Sår

Figur 4.2 Lokalisasjoner med spesiell risiko for sårbildning hos diabetiker

Kalla Ur Practical Guidelines

Beskrivelse av diabetiske sår

Iskemiske Fotsår

- Tær og ankler
- Tørr, flassende hud
- Rød fot
- Irregulær form
- Nekrotiske

Nevropatiske Fotsår

- Oftest på fotballen
- Omgitt av hard hud
- Sirkulære sår

Hudavskrapning

Behandlingen er avhengig av
sår type
og
sårtilhelingstadium

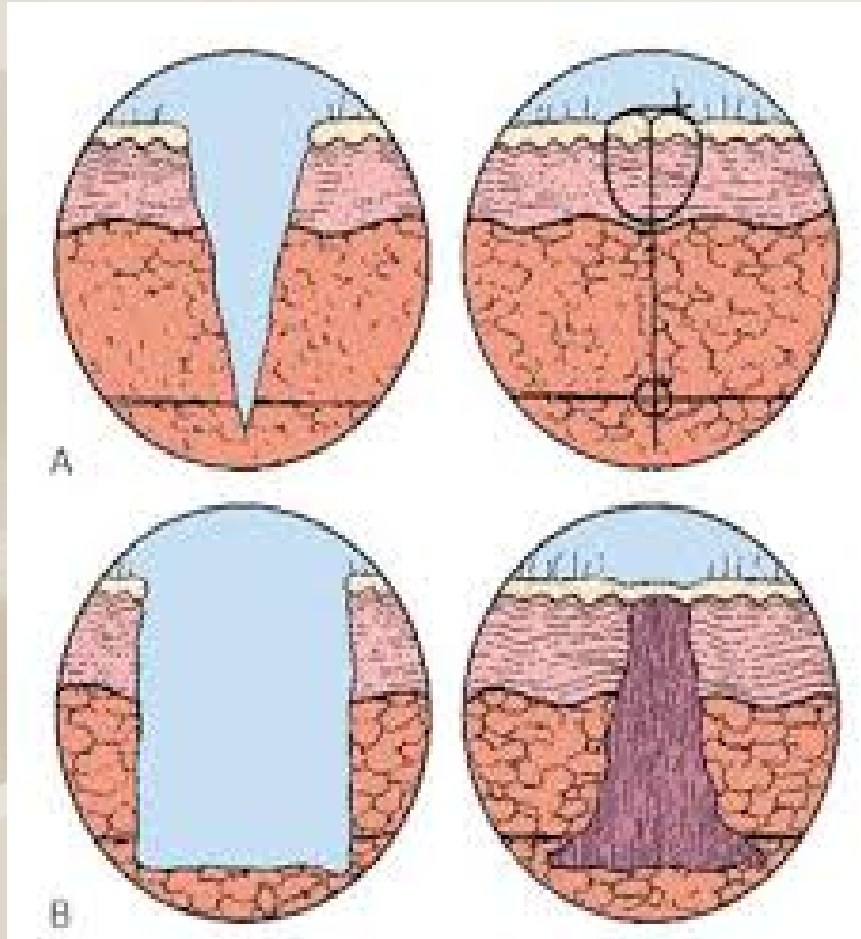
1. Inflammasjons- / Rengjøringsfasen

2. Nydannelsesfasen / Granulasjonsfase

3. Epiteliseringsfase - /Modningsfase

Dårlig sårkant

BANDASJER		INDIKASJON	IKKJE INDIKASJON	ANNET
ADVAZORB (SKUMBANDASJE)		Overfladiske, rene, lite væskende sår. Hudavskrap	Infeksjon i sår Dype sår	Opprettholder et fuktig sårtilhelingsmiljø
AQUACEL (kompres med hydrokolloide fibrer)		Infisert sår, både tørre og væskende. Dype sår	Rene sår Granulerende sår	Bandasjen legges inn i såret, skal ha kontakt med sårbunnen. Skal klippes til slik at den er 1 cm utafor sårkanten
AQUACEL FOAM (skumbandasje med hydrofiber)		Lett væskende sår, rifter/kutt i huden, mindre forbrenningsskader	Nekrose, djupe, væskende, kraftig infeksjon sår	Kan ligge på i 7 døgn Absorberer mengder med sårvæske
Intrasite gel (hydrogel)		Nekrose (dødt vev), djupe sår	Nærheten av øye, djupe sår med trang åpning	Nekrose oppløsning
Opsite (gjennomsiktig selvklebende film)		Rene, små kutt eller skrubbsår Sår med intrasite gel Feste bandasjene	Allergisk for tape. Tynn skjør hud Bandasjen skiftes ofte	Gjennomtrengende for fuktdamp, formbar og tøyelig. Kan ligge på opptil 7 døgn. Vanntett og hindrer bakteriell smitte
Mepore (selvheftende lett absorberende bandasje)		Rent sår	Væskende, djupe sår	
Jelonet (vaselin bandasje)		Hudavskrapning, lett overfladiske sår	Væsker mykje, heilt tørre sår	

Mesorb (absorberende bandasje)		Sår som væsker mykje	Tørre, lite væskende sår	
Sorbact (kompress med bakterie og soppbindende egenskaper)		Lett inflammatoriske sår Moderat væskende sår	Rene, tørre sår	Vannavstøtende
Mefix (selvheftende fiksering)		Feste bandasje	Allergisk for tape. Tynn, skjør hud	
DUODERM=HYDROKOLLOID		Overfladiske, rene sår Ikkje væskende sår	Infeksjon i sår Dype sår Sår som væsker mykje Når det er sårskift oftere enn 48 t	Lukter Kan ikkje observere huda når bandasjen ligger på. Må vere minst 2 cm ut over sårkanten Obs allergi.

SÅRVASK				
Vann fra springen				Lunket/rom temperert
NaCl 9mg/ml		Forsiktig rensing av sår i rengjøringsfase og granulasjonsfase		Rom temperert
Prontosan (polyhexanid)		Rensing av infiserte sår, nekrose,		Rom temperert Sårgel kan brukes som samme indikasjon enn Intrasil gel

Veien videre:

- Undervisning for de ansatte
- Utprøving av sårjournal og bandasjeoversikt. Implementere prosjektet i den daglige driften
- Evaluere prosjektet etter 6 måneder